

Для інвалідів

Data publikacji: 29.09.2019 Data modyfikacji: 29.09.2019 Departament Rynku Pracy MRPiPS

Хто є інвалідом?

Інвалід - це особа, фізичний, психічний або розумовий стан якої постійно або періодично перешкоджає, обмежує виконанню соціальних ролей, зокрема здатності виконувати професійну роботу, якщо отримано відповідне рішення.

Як отримати ступінь інвалідності?

Рішення про втрату працевздатності видається відповідними органами, що приймають рішення, на вимогу відповідної особи. Це групи повіту в справах визначення інвалідності та групи з вирішення питань інвалідності воєводства (як друга інстанція апеляції)

Існує три ступені інвалідності:

- важка інвалідність, рівнозначна першій групі інвалідності,
- помірний рівень інвалідності, рівнозначна другій групі інвалідності,
- легка інвалідність, рівнозначна третій групі інвалідності

Якої допомоги може очікувати інвалід, зареєстрований в бюро праці?

Інвалід може бути зареєстрований у бюро праці повіту як:

- **безробітний** - це людина, яка має фіксовану втрату працевздатності, але не має права серед інших до пенсії по інвалідності, соціальної пенсії, постійної допомоги.
- **шукаюча роботу** - особа, яка крім встановленої інвалідності має право серед інших до пенсії по інвалідності, соціальної пенсії, постійної допомоги.

Особа зі ступенем інвалідності, яка здатна працювати принаймні половину робочого часу та має статус безробітного, може користуватися всіма послугами бюро та інструментами, які надаються безробітним.

Крім того, інвалід, зареєстрований у бюро праці як шукаючий роботу, який не залишається на роботі, може також користуватися такими послугами чи інструментами, визначеними в Законі про заохочення на таких принципах, як безробітний:

- навчання;
- стажування;
- інтервенційних роботах;
- професійне навчання для дорослих;
- медичні чи психологічні експертизи, про які йдеться у ст. 2 частина 3 Закону про заохочення;
- відшкодування витрат, зазначених у ст. 45 частина 1, 2 та 4 Закону про заохочення;
- фінансування витрат, зазначених у ст. 45 частина 3 Закону про заохочення;
- післядипломної освіти;
- тренінги на основі тристоронніх договорів про навчання, укладених між старостою, роботодавцем та навчальним закладом;
- ваучер на поселення;
- ваучер на навчання;
- ваучер на стажування.

Для людей з обмеженими можливостями, які мають статус шукачів роботи та не залишаються на зайнятості, надаються послуги бюро праці та інструменти, що фінансуються за кошти PFRON.

Ці інструменти адресовані безпосередньо інвалідам, а також їх роботодавцям.

<p>Права роботодавця, що наймає особу зі ступенем інвалідності</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Щомісячне фінансування зарплати працівника. • Відшкодування витрат на пристосування робочого місця. • Відшкодування витрат на оснащення робочого місця. • Відшкодування витрат на навчання працівника. • Відшкодування витрат на працевлаштування працівника, що допомагає працівникові-інваліду на роботі. • Звільнення від платежів до PFRON. • Частина заробітної плати чи соціальних внесків повертається.
<p>Права людини з інвалідністю, працездатною, зі статусом безробітний або шукаюча роботу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Допомога у працевлаштуванні (посередництво). • Можливість набувати, доповнювати, підвищувати професійну кваліфікацію та здобувати професійний досвід (тренінги, аспірантура, стажування). • Допомога у виборі потрібного робочого місця з урахуванням професійних схильностей та можливостей для здоров'я, а також вимог у певному робочому середовищі (професійний консультант).
<p>Інваліди, які займаються бізнесом або сільськогосподарською діяльністю</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Фінансова підтримка для започаткування підприємницької або сільськогосподарської діяльності або сприяння соціальній кооперації. • Співфінансування до процентної ставки банківського кредиту. • Відшкодування внеску ZUS

Тип наданої допомоги буде залежати від профільованої допомоги під час візиту до консультанта-клієнта в бюро праці повіту.

Які пільги має інвалід на роботі?

Основним нормативним актом, що регулює права та обов'язки роботодавців, які працюють з інвалідами, включаючи права працівника-інваліда, є Закон від 27 серпня 1997 р. про професійну та соціальну реабілітацію та працевлаштування інвалідів (Журнал Законів 2018 року, ст 511, зі змінами).

У трудових відносинах, як і у всіх інших працівників, норми регулюються законодавством про працю, насамперед Трудовим кодексом.

Легкий ступінь інвалідність	<ul style="list-style-type: none"> • Робочий час не може перевищувати 8 годин на день та 40 годин на тиждень. • Інвалід не може бути працевлаштований на роботу вночі або понаднормово. • Інвалід має право на додаткову перерву на роботі для вдосконалення гімнастики або відпочинку, час перерви становить 15 хвилин і включається до робочого часу.
Помірна та важка інвалідність	<ul style="list-style-type: none"> • Робочий час не може перевищувати 7 годин на день та 35 годин на тиждень • Інвалід не може бути працевлаштований на роботу вночі або понаднормово. • Інвалід має право на додаткову перерву на роботі для вдосконалення гімнастики або відпочинку, час перерви становить 15 хвилин і включається до робочого часу. • Інвалід має право на додаткову відпустку 10 робочих днів у календарному році. • Інвалід має право на відпустку з роботи з правом на винагороду до 21 робочого дня за участь у реабілітаційному перебуванні або проведення спеціалізованих оглядів, терапевтичних або реабілітаційних процедур, якщо ці дії не можуть проводитися поза робочим часом.

Увага!

Вищезазначені обмеження щодо робочого часу всіх інвалідів не застосовуються:

- для осіб, працевлаштовавших при охороні та
- коли на прохання працевлаштованої особи лікар, який проводить профілактичні огляди працівників, або за відсутності лікаря, який здійснює нагляд за цією особою, погоджується

Як інвалід може отримати користь в пошуці роботи?

Люди зі ступенем інвалідності можуть шукати роботу як на відкритому ринку праці, так і в захищених підприємствах, залежно від ознак, що містяться в довідці про інвалідність. Включення особи до значного або середнього ступеня інвалідності не виключає можливості працевлаштування цієї особи у роботодавця, який не має статусу захищеного робочого місця, у разі:

1. пристосування роботодавцем робочого місця до потреб інваліда;
2. працевлаштування у формі телероботи.

Список захищених закладів розміщено на веб-сайті: www.zpchr.pl

Пропозиції ринку праці можна подати до бюро праці і захищених закладів. З метою отримання інформації про пропозиції роботи інвалід може звернутися безпосередньо в бюро праці або зв'язатися по телефону. Усі пропозиції роботи для осіб, зареєстрованих у бюро праці також розміщені на веб-сайті.

Інші пропозиції щодо роботи для людей з інвалідністю можна знайти, серед інших на сторінках:

- www.niepelnosprawni.pl
- www.sprawni-niepelnosprawni.pl
- www.popon.pl
- www.bezbarier.pl

Пропозиції на роботу як для інвалідів, так і для людей з обмеженими можливостями можна знайти на всіх доступних веб-сайтах шукачів роботи.

Детальну інформацію про пільги привілеї та переваги працевлаштування інвалідів можна знайти на:

- www.niepelnosprawni.gov.pl
- www.pfron.org.pl
- www.pzon-tychy.pl
- www.niepelnosprawni.pl
- www.sprawni-niepelnosprawni.pl
- www.niewidzialni.eu
- www.popon.pl